

บทที่ 7 ทุนและดอกเบี้ย

ทุน หมายถึงสิ่งที่ใช้เป็นทุนเพื่อผลิตสินค้าอื่น (capital goods) ได้แก่เครื่องจักรเครื่องมือ โรงงาน อุลฯ นักเศรษฐศาสตร์มีแนวคิดเรื่องทุน คือ

Adam Smith เห็นว่า แรงงานเป็นที่มาของทุนทุกอย่าง ผลผลิตของแรงงานเพิ่มขึ้นด้วย การแบ่งงานกันทำ ซึ่งต้องอาศัยจำนวนทุนที่นำมาใช้ ทุนจะสมชื่นจากการประยัดของเอกสาร ที่ได้รับมาจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่ใช่เกิดจากการช่วยเหลือแบ่งปันให้ของสังคม

Sismondi กล่าวถึงปริมาณของทุนเพิ่มขึ้นทำให้ผลิตได้มาก ร่วมไปกับมีการแบ่งงาน กันทำ โรงงานและเครื่องจักรต้องลงทุนสร้างและซื้อไว้ก่อน ซึ่งจะถอนทุนคืนได้ต้องใช้เวลา นาน จำนวนทุนที่ใช้ซึ่อนถือว่าได้มาจากการเงินที่สำรองไว้จ่ายในปัจจุบัน เขายังเห็นว่า การนำเครื่องจักรแบบใหม่เข้ามาใช้จะต้องสนองความประสงค์ของสังคม กล่าวคือทำ ให้ต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น หรือทำให้ผู้ต้องการใช้สินค้าที่ผลิตนั้น (คีมานด์) เพิ่มขึ้น การนำเครื่องจักรใหม่มาใช้ไม่ใช่สิ่งไร้ค่าหรือทำให้คนงานและผู้ผลิตทั้งที่เป็นประชาชน และคนต่างประเทศต้องออกจากงาน เพราะเครื่องจักรเข้าแทน เขายังเห็นทางที่จะควบคุมการ ค้นคิดประดิษฐ์เครื่องจักรใหม่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะใช้แทนคนงาน ชีวิตทาง เศรษฐกิจเป็นการทำสังคมระหว่างเครื่องจักรกับคนไปเสียแล้ว

สรุปความคิดเห็นของ Sismondi ได้ว่าหากล่าวโทษเครื่องจักรใหม่เข้ามาผลิตแทนคนงาน กิจการว่างงาน และผลิตได้มาก (overproduction) เกินไป ทุนมีส่วนสำคัญในการผลิตไม่ใช่แรงงานเท่านั้น

Marx นักสังคมนิยม เห็นว่า เครื่องจักรดูเหมือนของมีชีวิตนี้ ทำให้เกิดผลผลเพิ่ม เมื่อนายจ้างเพิ่มเครื่องจักรเพื่อผลิต ทำให้มีมูลค่าส่วนเกินจึงเป็นการเอาเบรี่ยบคนงาน หากส่วนเกินไม่ตกลงกับคนงานแล้ว ยังจ่ายค่าจ้างเพียงพอประทังชีพเป็นการเพิ่มความจนให้แก่คนงาน และเพิ่มทุนในการขยายกิจการแก่นายจ้าง Marx ไม่ประนามทุนแต่เห็นว่าการให้เอกชนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ทำให้นายจ้างแบ่งสรรมูลค่าส่วนเกินที่แรงงานทำขึ้น โดยมีทุนช่วยให้แก่นายจ้างเอง

ดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินทุน

ดอกเบี้ยไม่ใช่เกิดจากทุน (capital goods) แต่เกิดจากเงินทุน (loan fund) เป็นค่าซื้อขายแก่เจ้าของเงินทุนหรือผู้ให้กู้ ที่ยอมให้ใช้เงินนั้นก่อน การที่จะได้ทุนมาต้องนำเงินทุนไปซื้อหามาไว้ผู้ให้แนบคิดเกียวกับดอกเบี้ย ดังนี้

Aristotle ประนามการเรียกเก็บดอกเบี้ยและกำไรว่า เงินไม่เป็นสิ่งทำให้เกิดดอกออกผล การจ่ายค่าสิ่งของมากกว่าราคากลางมัน (กำไรและดอกเบี้ย) เมื่อสิ่งของนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดผลผลิตอะไร ถือเป็นความอยุติธรรม

Aquinas มองในแง่ศีลธรรมและศาสนาประนามการปฏิบัติอย่างคดโกง อย่างได้มากกว่าค่าจริงของเงิน (คืออย่างได้ดอกเบี้ยและกำไร) ถือว่าผู้รับดอกเบี้ยนั้นเป็นผู้เอารัดเอาเปรียบโดยอาชีพ (ผู้ซึ่งไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์)

David Hume เห็นว่าปริมาณของเงินเป็นตัวกำหนดดอกเบี้ย เมื่อเงินมีปริมาณมาก อัตราดอกเบี้ยถูก เงินมีปริมาณน้อยอัตราดอกเบี้ยแพง ปริมาณของเงินนี้ให้พิจารณาถึงตีมานด์ของเงินและชั้บพลายของเงินสำหรับกำหนดอัตราดอกเบี้ย ถ้าสังคมประกอบด้วยคนจนที่ต้องการกู้เงินจำนวนมาก (ตีมานด์ของเงินมีมาก) อัตราดอกเบี้ยสูง ส่วนสังคมที่มีคนมีคั่งร่ำรวยมาก (ชั้บพลายของเงินมาก) จะแสวงหาที่ที่จะให้กู้เงินเพื่อหวังได้ดอกผล การแข่งขันระหว่างผู้ให้กู้จะทำให้อัตราดอกเบี้ยต่ำลง กำไรที่ได้รับจากการค้ามีอัตราลดต่ำลง คือกำไรสูง ทำให้เงินจำนวนน้อยมีให้กู้ เพราะเจ้าของเงินชอบที่จะนำเงินไปลงทุน ติกว่า แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง จะมีผู้ออกเงินให้กู้มากขึ้น เพราะถ้านำไปลงทุน จะมีกำไรน้อยกว่าให้กู้

Cantillon เห็นว่า ดอกเบี้ยย่อมแล้วแต่ปริมาณของเงิน เมื่อเงินเพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาสูงขึ้นแต่ไม่อาจทำให้ดอกเบี้ยสูงขึ้น ในสมัย古董 ผู้คนจะเป็นผู้ขาดแคลนเงินทองมาก บุคคลนั้นจึงมีความจำเป็นต้องกู้ ดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับระดับความจำเป็นของผู้กู้เอง และความไว้วัดธรรมของผู้ให้กู้ ในระหว่างที่เขาเบี้ยหนังสืบไปจะมีการกู้เพื่อไปตั้งร้านค้าดำเนินธุรกิจ อัตราดอกเบี้ยเพิ่มไปทางเดียวกับจำนวนธุรกิจเพิ่ม เขาเสริมว่าการใช้จ่ายอย่างสุดรุ่ยสุดร้ายของพราภูดี และค่าใช้จ่ายเพื่อทำสังคม เป็นเหตุให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น การที่สังคมแบ่งเป็นชั้น (คนจน-คนรวย) มีความสำคัญต่ออัตราดอกเบี้ย กล่าวคือคนจนกู้เงินย่อมคิดดอกเบี้ยแพงกว่าคนรวย หรือเป็นญาติกู้ยืมไม่มีดอกเบี้ยหรือมีก็ต่ำ

ทฤษฎีคิดดอกเบี้ยคือค่าแห่งการรอคอย (payment for abstinence or Waiting theory)

Nassau Senior เป็นผู้อธิบายถึงว่า ทุนเกิดจากการที่มนุษย์สะสมสินค้าและเงินทองขึ้นจากการยอมเลื่อนเวลาบริโภคไปในอนาคต (การออมหรือการลงทุน) เขาจึงควรได้รับค่าแห่งการที่เขารอคอย (ได้คิดดอกเบี้ยหรือกำไร) เพราะการเลื่อนการบริโภคในปัจจุบันไปในอนาคต (การออม) ไม่ใช่เป็นสิ่งนาซีนชม เพื่อให้คนนั้นยอมทนรับสิ่งที่ตนไม่ได้รับความพอใจ จึงควรมีการชดเชยให้ในรูปของดอกเบี้ย

จึงสรุปได้ว่า Senior กล่าวถึงดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนแก่ผู้ที่เลื่อนการใช้เงินไปเข้าให้เพิ่มต้นทุนค่า “การเลื่อนการใช้เงิน” (abstinence) เข้าไปกับต้นทุนที่เป็นค่าแรงงาน ซึ่งค่าการเลื่อนการใช้เงินนี้ได้แก่ดอกเบี้ยแก่ผู้กู้กับสะสมเงิน ยอมอดอาหารเข้าเป็นเงินทุนให้คนอื่นกู้ แทนที่จะนำเงินไปซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคจนหมด ดอกเบี้ยจึงเป็นค่าแห่งการที่เขารอคอย จนกว่าทุนจะสะสมเพิ่มขึ้น พอยังไห้คนกู้เข้าดอกเบี้ย

ทฤษฎีคิดดอกเบี้ยเกิดจากสินค้าในปัจจุบันมีค่าสูงกว่าสินค้าในอนาคต

Bohm Barwerk ได้อธิบายไว้ว่า มนุษย์มองเห็นสินค้าในปัจจุบันเป็นของมีค่า เพราะวิสัยอย่างได้สิ่งใดต้องได้ทันใจ อนาคตเป็นของไม่แน่นอน แม้ต้นเมืองไม่พอถึงกับต้องกู้ยืมก็ยอมเพื่อมาซื้อของในวันนี้ จึงมีคนซื้อของเชื้อ เช่น รถยนต์ ทีวี ตู้เย็น ฯลฯ ในราคางานนี้เพิ่ม ประมาณวัดดอกเบี้ยไว้แล้ว 14% หากเรายอมอดทนไปอีก 2 ปีข้างหน้า ในอนาคต โดยออมเงินไว้ให้พอค่ารถยนต์ก่อนจึงซื้อ จะได้ลดค่าดอกเบี้ยลง 14% (จำนวนที่บวกไว้เดิม) ซึ่งคิดเป็นเงินหลายพันบาท ความจริงก็คล้ายกับทฤษฎีข้างบน ซึ่งเป็นเรื่องของเวลาด้วยกัน (ดูในเรื่องของ Bohm Berwark ประกอบ)